

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS
AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2012

I DETYRUAR

VARIANTI A

E shtunë, 2 qershor 2012

Ora 10.00

Lënda: Letërsi dhe Gjuhë shqipe

**Shkollat e mesme të gjuhëve të huaja, seksioni dygjuhësh
(kurrikula e vjetër)**

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **25 pyetje**, 13 pyetje me zgjedhje (alternativa) dhe 12 pyetje me zhvillim.

Testi është i ndarë në dy pjesë.

Në të tri pjesët ka pyetje me **zgjedhje** dhe me **zhvillim**. Në pyetjet me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për pyetjet me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë e 30 minuta**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11a
Pikët											
Kërkesa	11b	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Pikët											
Kërkesa	22a	22b	23a	23b	24	25a	25b	25c	25d		
Pikët											

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.Anëtar

PJESA II

Viktor Hygo

Katedralja e Parisit (fragment)

Një qerre, të cilën e tërhiqte një kalë i fortë i racës normade dhe që ishte e rrethuar prej kalorësish me livre ngjyrë vjollcë me kryqe të bardha në kraharor, arriti te sheshi dhe nga ana e rrugës Sen-Pier-o Bëf. Policët i hapnin asaj udhën, duke e goditur turmën me shkopinj. Përbri qerres ecnin kaluar disa nëpunës të gjyqit dhe të policisë, të cilët mund t'i dalloje lehtë, ngaqë ishin veshur me rroba të zeza dhe qëndronin të ngathët mbi kuaj.

Në atë qerre të kobshme kishte ndenjur një vajzë me duar të lidhura prapa shpinës; ndodhej vetëm, pa prift. Ajo ishte e veshur me këmishë; flokët e saj të gjatë e të zinj (sipas zakonit të atëhershëm ato priteshin vetëm rrëzë trikëmbëshit) i binin të shpërndarë mbi supet gjysmë të zbuluar dhe mbi kraharor.

Përmes këtyre tufave flokësh valëvitëse, të zeza dhe të ndritshme si pendë korbi, dukej një litar i trashë, i ashpër dhe i përhimët, që gërvishte supet e njoma dhe që vërtitej rreth qafës së hijshme të asaj vajze të mjerë, si një krimb i dheut rreth një luleje. Nën atë litar shndriste një hajmali e vogël, e stolisur me rruaza të blerta, të cilën dukej se asaj ia kishin lënë, ngaqë njeriut të dënuar me vdekje nuk ia kundërshtojnë më dëshirën. Spektatorët që kishin dalë në dritaret mund të shihnin në fund të qerres këmbët e saj të zbuluara, të cilat ajo, nga turpi, mendohej t'i fshihte nën vete. Pranë saj ishte një dhi e vogël, e lidhur dhe ajo me tërkuzë. Vajza e mbante me dhëmbë këmishën, që i binte nga supet.

- Pa shikoni, kushëri i bukur, -i tha befaz kapitenit Flër-de-Lisi, - qenka ajo cigania e fëlliqur me dhinë!

Ajo iu kthye Febysit, që ia kishte ngulur sytë qerres dhe ishte zbehur shumë.

- Ç'cigane me dhi? - pyeti ai duke iu marrë goja.

- Qysh! -tha Flër-de-Lisi. - A nuk ju kujtohet?...

Febysi ia preu fjalën.

- Unë nuk di ç'doni të thoni.

Ai u mat të kthehej në dhomë. Por Flër-de-Lisi, së cilës iu zgjua përsëri ndjenja e xhelozisë, që i ishte ngjallur pak muaj më parë po prej kësaj ciganeje, i hodhi atij një vështrim të mprehtë dhe dyshues. Në këtë çast asaj iu kujtua disi turbull se kishte dëgjuar që në procesin gjyqësor të asaj magjistareje ishte përzier edhe një kapiten.

- Ç'keni kështu? -e pyeti ajo Febysin. -Apo mos u turbulluat që e patë atë grua.

Febysi u mundua të qeshte:

- Unë? Aspak! E pse do të turbullohesha.

- Atëherë, qëndroni këtu, -tha ajo me ton urdhërues. - Rrini të shikojmë deri në fund. I gjori kapiten u detyrua të rrinte. Ajo që e qetësonte pak ishte se e dënuara e mjerë nuk i ngrinte sytë nga fundi i qerres. Ishte padyshim Esmeralda. Ndonëse e katandisur në atë shkallë të fundit të turp-it e të fatkeqësisë, ajo ishte prapë e bukur, sytë e saj të mëdhenj e të zinj dukeshin edhe më të mëdhenj nga faqet e thelluara; profili i saj i zbehtë ishte i kulluar. Ajo i shëmbëllente Esmeraldës së mëparshme, ashtu siç i shëmbëllente një madonë e Maziçios një madone të Rafaelos: më e ligsht, më e brishtë, më e hequr.

Nga ana tjetër, gjithçka te ajo, po të mund të shprehemi kështu, e kishte humbur drejtpeshimin; gjithçka ishte e topitur, me përjashtim të ndjenjës së turp-it: aq shumë ishte dërrmuar nga dëshpërimi, aq fort ishte mpirë nga shtangimi. Trupi i saj hidhej sa majtas-djathtas në çdo lëkundje të qerres, si ndonjë send i thyer ose i vdekur. Vështrimi i saj ishte i vrenjtur dhe i çakërritur. Në sytë dukeshin ende lot, por ishin lot të palëvizur, të ngrirë.

Për pyetjet nga 15 deri në 20 rrethoni alternativën e saktë.

- 15.** Epitetet e shumta që gjenden në fragment zbulojnë: **1 pikë**
- A) sjelljen e turmës ndaj Esmeraldës.
 - B) gjendjen fizike dhe shpirtërore të Esmeraldës.
 - C) marrëdhënien e Esmeraldës me Febysin.
 - D) portretin fizik të Febysit.
- 16.** Në cilën prej alternativave të mëposhtme është përdorur antonimia kontekstuale? **1 pikë**
- A) i bukur – e fëlliqur;
 - B) i thyer – i vdekur;
 - C) i ngrirë – palëvizur;
 - D) i vrenjtur- i çakërritur.
- 17.** Situata që përshkruhet në këtë fragment është: **1 pikë**
- A) absurde;
 - B) tragjike;
 - C) komike;
 - D) e jashtëzakonshme.
- 18.** Ndjesia që ka Flër-de-Lisi kundrejt Esmeraldës është: **1 pikë**
- A) bezdi;
 - B) neveri;
 - C) keqardhje;
 - D) indiferencë.
- 19.** Në cilën prej alternativave të mëposhtme gjuha e përdorur nga autori bëhet më emocionale dhe figurative? **1 pikë**
- A) Vajza e mbante me dhëmbë këmishën, që i binte nga supet.
 - B) Por Flër-de-Lisi i hodhi atij një vështrim të mprehtë dhe dyshues.
 - C) Nga ana tjetër, gjithçka te ajo, e kishte humbur drejtpeshimin.
 - D) Përmes këtyre tufave flokësh valëvitëse, të zeza dhe të ndritshme si pendë korbi, dukej një litar i trashë, i ashpër dhe i përhimët.
- 20.** Kur autori thotë: “...gjithçka ishte e topitur, me përjashtim të ndjenjës së turpit”, ai nënkupton se gjithçka ishte: **1 pikë**
- A) e qetë;
 - B) e mpirë;
 - C) e turbullt;
 - D) e papërmbajtur.

21. Përshkruani gjendjen e Esmeraldës në këtë fragment. Çfarë mendoni se mund ta ketë shkaktuar atë?

3 pikë

22.

a) Nga ajo çfarë lexoni në këtë fragment, a mendoni se Febysi dhe Esmeralda kanë qenë të lidhur më parë? Zbuloni dy momente në këtë pjesë që mbështesin mendimin tuaj.

2 pikë

b) Cila është ndjenja më e fortë që e përshkon Esmeraldën në këtë moment? Pse?

2 pikë

23.

a) Hygoi, si shkrimtar romantik, operon në vepër mbi bazën e kontrasteve të fuqishme. Identifikoni një të tillë në këtë fragment dhe shpjegoni efektin e kësaj kundërvënije.

2 pikë

b) Zbuloni një detaj në këtë fragment, që na lë të besojmë se ngjarjet e këtij romani zhvillohen në mesjetë.

1 pikë

24. Çfarë ua tërheq më shumë vëmendjen si lexues: mënyra si Hygoi përshkruan gjendjen fizike apo shpirtërore të Esmeraldës? Argumentoni mendimin tuaj edhe me ilustrime nga fragmenti.

3 pikë

8 pikë

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Shtjellimi i idesë (25a)	Organizimi dhe struktura (25b)	Stili dhe origjinaliteti (25c)	Saktësia gjuhësore (sintaksa dhe drejtshkrimi) (25d)	Totali 25
2 pikë	2 pikë	2 pikë	2 pikë	8 pikë